

mit. Jeg ser en gammel Soldat og ikke Fredsven i den Forstand. Jeg har sagt, at det er ikke mit Program, men jeg har ikke givet nogen theologisk Forestilling. Det erode Medlem skal være noget mere forsigtig med sin Maade at udtale sig paa. Han opfordrer saa lidt Andre til Forsigtighed; jeg opfordrer herved ham til ogsaa at vise Forsigtighed med Maaden, hvorpaa han udtaler sig.

Johannsen: Magtet jeg ikke overser, hvor overordentlig vanskeligt det er at faste sig ind i en Debat, hvor man saa at sige staa ene med sine Anskuelse, har jeg dog ikke troet at burde undlade at tage Ordet i en Sag af en saa alvorlig Betsfæhede som denne, idet jeg anser mig forpligtet dertil baade for Sagens Skyld, som ogsaa fordi jeg antager, at det er af Betydning, at de Herrer ret forstaa mine Betragtninger, da det ikke saa sjældent sker, at, naar man har en meget vidtgaaende Betragtning om et eller andet Spørgsmaal, disse da blive fremstillede paa en vrang og forfæret Maade. Navnlig den foreliggende Sag vidner herom. Den er jo næsten hver Dag bleven forhandlet ude i Befolkningen, og da det ogsaa har været mit Hverv at udtale min Betragtning over den, har jeg ogsaa der set den blive fremstillet paa en vrang Maade. Da jeg har den Mening, at man ikke skal sige Mere, end hvad man til enhver Tid kan staa ved, ønsker jeg ogsaa, at det erode Thing skal lære min Mening at kende paa nært Hold. Forinden jeg gaar videre, maa jeg imidlertid forudstikke et Par Bemærkninger nærmest for ikke at blive misforstaaet. Det jeg fuldt ud erkender, at enhver Betragtning, der bliver fremsat om den Maade, hvorpaa vi skulle forsvare vort Fædreland ved en militair Styrke enten overensstemmende med det foreliggende Forslag eller med Ændringer deri, er berettiget, tør jeg haabe, at den samme Belvillie ogsaa maa skænkes mig, selv om mine Betragtninger komme til at gaa i en aldeles modsat Retning. Jeg skal ligeledes paa Forhaand sige, at jeg nærer den Ægtelse for den danske Hær, baade dens Overordnede og Underordnede, at de med tappert Mod ville gjøre deres Pligt, naar Loven byder, og naar de Styrende mene, at Landets Lær kræver det. Jeg skal tilføje, at, hvad jeg har at sige, ikke alene vil komme til at gaa i modsat Retning af Anskuelserne hos dem, der ellers maasse kunne siges i det Hele at være mine politiske Modstandere, men ogsaa hos dem, med hvem jeg ellers i de fleste Spørgsmaal og i det Væsentlige er enig. Jeg skal imidlertid paa Forhaand sige, og det vil vistnok allerede være forstaaet af de indledende Bemærkninger, jeg har gjort, at jeg ikke hører til dem, der tro, at vort lille Fædreland kan forsvares ad militair Veie med en Styrke af Soldater, og hvad dertil hører. Naar vi tage baade Historien til Hjælp og se paa

vor nuværende Stilling i Forhold til andre Stater, kan jeg ikke forstaa, at Befolkningen eller Landets Repræsentanter endnu kunne have nogen Tro til, at vi kunne forsvare vort lille Land med den Magt, som vi kunne møde med lige overfor andre Staters Krigsmagter. Ganske vist er det fremhævet af erode tidligere Talere, at, hvad det især kommer an paa, er at vinde Tid, for at andre Magter kunne komme os til Hjælp. Jeg respekterer fuldt ud disse Betragtninger, og naar jeg tillader mig at sige, at jeg langt fra vil kunne dele dem — min Anskuelse herom er hverken fra igaar eller idag, den er modnet hos mig igennem mange Aar, fordi jeg isølge min Stilling baade som Repræsentant og som Borger i Staten har anset mig forpligtet til at have en fuldt udviklet Mening i den Retning — er det, fordi jeg ikke kan begribe det, da Historien helt igennem viser os, at hver Gang Danmark er kommen i en saadan Konflikt, — jeg betvivler ikke, at Folket har stridt med al den Dygtighed, som Krigskunsten kan fordræ — er Følgen dog bleven meget sørgelig, idet vort Land, saaledes som det blev nævnt af det erode Medlem for Kjøbenhavn (Mouge), hver Gang er blevet mindre og mindre; og vi taale jo ikke oftere at deles. Derfor tror jeg, at vi langt snarere maa gaa andre Veie. Det er ganske vist umuligt at forudsæ, hvad der kan ske. Der er ingen af dem, der tro, at vi kunne forsvare vort Land paa den her foreslaaede Maade, der bestemt har paavist, at det kan lade sig gjøre, og saaledes tror jeg heller ikke, at de Herrer kunne forlange af mig og af dem, der have samme Anskuelse som jeg, at vi bestemt skulle paavise, at det lader sig gjøre paa den Maade, som vi foretrakke. Nei, efter som Tilfældene indtræde og Stillingen da er, maa vi handle, det lærer det praktiske Liv os overalt, ogsaa i dette Tilfælde. Lad mig endnu gjøre den Bemærkning, at erode Medlemmer ikke maa tro, at jeg saaledes vil tilraade, at vi f. Ex. paa een gang gif til en fuldstændig Afvæbning; det er Noget, jeg vel kan indse, ikke lader sig gjøre, og der kan ganske vist ogsaa fremsættes modsatte Betragtninger. Jeg tror imidlertid, at de Stater, der skulle gaa i Spidsen for Afvæbningstanken, som nævnt af det erode Medlem for Bornholm (Fallefen), nærmest maatte være de større Stater; men man kunde ogsaa sige, at det bør være de mindre Stater, thi naar en Stat først engang er bleven saa lille i Magt, at der ikke er mindste Sandsynlighed for, at den kan forsvare sig selv, om den ogsaa offerer Alt, hvad den har, derpaa kan den ligesaa godt reducere sit Hærvæsen. Jeg har ikke Noget imod denne Betragtning, jeg har ikke Noget imod en Reform, hvorved vort militære Budget ikke bliver større end 13—14 Millioner, hvorimod vi jo nu gaa en hel anden Veie. Jeg skal imidlertid indrømme, at dette kan være meget vanskeligt, og at man kan have store Betænkeligheder derved. Naar jeg har udtalt disse Betragt-